

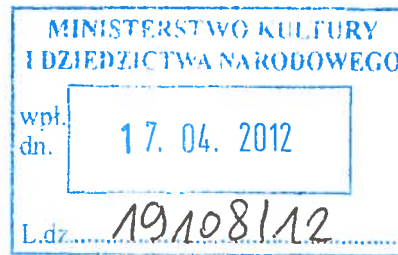

POLSKIE RADIO

Zarząd

ZAS-508/2012

A.P. Damm
07.05.2012

Warszawa, dnia 12 kwietnia 2012 r.

MINISTERSTWO KULTURY

I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

UWAGI PR S.A. W RAMACH KONSULTACJI NA TEMAT PROJEKTU DYREKTYWY PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY W SPRAWIE NIEKTÓRYCH DOZWOLONYCH MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTYWANIA UTWORÓW OSIEROCONYCH

1. Definicja utworu osieroconego oraz przedmiotowy i podmiotowy zakres dyrektywy

Na aprobatę z punktu widzenia wewnętrznej spójności proponowanych rozwiązań zasługuje propozycja, iż zakresem pojęcia utworu osieroconego objęte zostaną również utwory, co do których podmiot uprawniony z tytułu praw autorskich lub pokrewnych nie został odnaleziony mimo przeprowadzenia procedury tzw. starannego poszukiwania. Ewentualne ograniczenie przyjętej definicji do utworów, co do których podmiot uprawniony nie jest znany byłoby celowościowo zawężeniem omawianej problematyki.

W zakresie przedmiotowym, biorąc pod uwagę cel planowanych unormowań rozumiany jako rozpowszechnianie europejskiego (i nie tylko) dorobku kulturowego, należy opowiedzieć się za koncepcją rozszerzenia zakresu planowanej regulacji poprzez objęcie dyrektywą również utworów nieopublikowanych. Powyższa koncepcja rozumiana winna być w ten sposób, iż regulacja dotyczy wszystkich utworów udostępnionych publicznie jako tj. tzw. utworów rozpowszechnionych (tj. poprzez rozumienie pojęcia utworu opublikowanego jako kategorii węższej tj. zawierającej się w kategorii utworu rozpowszechnionego).

2. Staranne poszukiwanie

Procedura starannego poszukiwania polega na sprawdzeniu informacji na temat danego utworu lub innego przedmiotu ochrony w określonych źródłach, przy czym określa się w zał. do dyrektywy minimalną niewyczerpującą listę w/w źródeł. O ile lista źródeł ma *ex definicio* charakter katalogu otwartego (i taki charakter musi siłą rzeczy zachować) istotnym wydaje

Polskie Radio SA

al. Niepodległości 77/85, 00-977 Warszawa, tel.: +48 22 645 91 10, fax: +48 22 645 59 05

Polskie Radio S.A., z siedzibą w Warszawie, adres: 00-977 Warszawa, al. Niepodległości 77/85, wpisana do rejestru przedsiębiorców KRS przez Sąd Rejonowy dla M. St. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy KRS pod nr 0000017753, NIP: 521-04-14-265, wysokość kapitału zakładowego: 8 366 300 zł., wpłacony w pełnej wysokości.

się zaakcentowanie wyraźnie w treści diskutowanego aktu, iż skorzystanie z wszelkich aktualnie obowiązujących źródeł tj. funkcjonujących na chwilę dokonywania starannego poszukiwania wyczerpuje znamiona prawidłowego działania ze strony Instytucji beneficjenta. Z tego powodu postulat rozszerzenia listy źródeł jako wyraz dążenia do zapewnienia maksymalizacji pewności obrotu wydaje się słuszny.

Również biorąc pod uwagę powyżej wskazany postulat, a także aspekty ograniczania nadmiernych kosztów wydaje się, iż brak jest alternatywy dla pomysłu utworzenia wspólnej unijnej bazy danych utworów osieroconych.

3. Mechanizm udostępniania utworów osieroconych oraz jego relacje z krajowymi inicjatywami dotyczącymi masowej digitalizacji

Zdaniem naszym nie ma powodów merytorycznych do braku akceptacji proponowanego mechanizmu udostępniania utworów osieroconych w oparciu o koncepcję tzw. „dozwolonego użytku”. Skoro „dozwolony użytek” rozumiany jest jako wyjątek od zasady wyłącznych praw do zwielokrotniania i publicznego udostępniania utworów określonych w art. 2 i 3 dyrektywy 2001/29/WE w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym, proponowane zasady mechanizmu udostępniania utworów osieroconych nie budzą kontrowersji.

Ideą przewodnią proponowanej regulacji jest wyznaczenie ram prawnych dla realizacji postulatu jak najszerszego ale jednocześnie zgodnego z prawem korzystania z dotychczas stworzonego (w większości europejskiego) dorobku kulturalnego. Osiągnięcie tego celu następować może jednak wyłącznie z pełnym respektowaniem praw podmiotowych jednostki (nawet tej w danej chwili nieznaney). Powyższe zatem wymaga wypracowania rozwiązań w zakresie zabezpieczenia interesów majątkowych obydwu stron (z jednej strony twórców z drugiej adresatów norm dyrektywy zobowiązanych do podjęcia działań w określonej powyżej misji). Z tego powodu oraz w celu zabezpieczenia prawidłowego wykonywania zadań przewidzianych dyrektywą przez podmioty w niej wskazane, postulatem jak najbardziej uzasadnionym jest postulat zabezpieczenia instytucji-beneficjenta przed potencjalnymi – skądinąd uzasadnionymi – roszczeniami twórców. W konkluzji co do zasady jest uzasadnione wprowadzenie zasady odpłatności za korzystanie z utworów o statusie utworów osieroconych.

W zakresie kreowania mechanizmów i rozwiązań prawnych wspierających inicjatywę z zakresu masowej digitalizacji postulatem zasługującym na uwagę wydaje się kreacja i rozwój ogólnokrajowego systemu wymiany danych w zakresie dzieł zdigitalizowanych.

CZŁONEK ZARZĄDU
Polskiego Radia - SA

Jolanta Wiśniewska

CZŁONEK ZARZĄDU
Polskiego Radia - SA

Henryk Cichecki